

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.784/2021/4.

A felperes:

felperes, felperes címe.

A felperes képviselője:

Dr. Czeglédy és Társai Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző: dr. Fodor Tímea ügyvéd

Az alperesek:

I.r. alperes, alperes címe. - I. rendű alperes

II.r. alperes, alperes címe. - II. rendű alperes

Az alperesek képviselője:

Nagy János Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző: dr. Nagy János – az I. és II. rendű alperesek képviselőjében

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 33.P.21.991/2021/8.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 6.000 (hatezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy az alábbi helyreigazító közleményt a sérelmezett médiatartalomhoz hasonló módon és terjedelemben közvetett és/vagy közvetlen kommentár nélkül 5 napon belül tegye közzé a [www.portál](http://www.portál.honlapon) honlapon olyan módon, hogy a lenti helyreigazító közlemény az eredeti <https://portál/link/linken> a cím alatt, a lead felett – legalább 30 napig elérhető módon, vagy addig, amíg az eredeti, kifogásolt cikk hozzáférhető, és a www.portál kezdőoldalának legelején ugyanolyan módon, ugyanakkor betűméretben és ugyanolyan betűtípusban, ahogyan a sérelmezett cikk címe a kezdőoldalon megjelenítésre került, jelenjen meg 24 óra időtartamban az alábbi cím, amelyre kattintással az eredeti cikk és az abban foglalt helyreigazító közlemény legyen elérhető: „Helyreigazítás: felperesről valótlanúságot állítottunk”.

„Helyreigazító közlemény: dátum napján a www.portál online felületünkön közzétett „cikk címe” című online cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy felperes ittás volt a kampányrendezvényén. Ezzel szemben a valóság az, hogy felperes egy földön heverő ásványvizes üvegben botlott meg.”

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 60.960 forint perköltséget, továbbá a magyar államnak külön felhívásra 36.000 forint kereseti illetéket.

[2] Ítéletének indokolásában idézte Magyarország Alaptörvénye IX. cikkében, a Pp. 495. § (1) bekezdésében, 496. § (1) bekezdésében, az Smtv. 4. §-ában, 10. §-ában, 12. § (1) és (2) bekezdésében, a PK 12., 13., 14. és 15. számú állásfoglalásokban, a 30/1992. (V. 26.) és a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatokban írtakat.

[3] Megállapítása szerint a sérelmezett közlések tartalmukat tekintve tényállításnak minősülnek, így a PK 12. számú állásfoglalás alapján sajtó-helyreigazításnak lehet helye e közlemény valótlanságának megállapítása esetén.

[4] Ezt követően az elsőfokú bíróság a PK 14. számú állásfoglalásban foglaltak szem előtt tartásával azt vizsgálta, hogy a fenti tényállítások tartalma megfelel-e a valóságnak. Rámutatott arra, hogy az alperesek nem ajánlottak fel bizonyítást ebben a körben.

[5] A vonatkozásban, hogy a felperes egy földön heverő ásványvizes üvegben botlott-e meg, felperesi indítványra meghallgatta tanú1t és tanú2t tanúként.

[6] tanú1 tanú azt adta elő, hogy ő maga 40 perccel az előtt érkezett, hogy a felperes is megérkezett volna, mivel aláírásokat is gyűjtöttek. Először a felperes stábja, majd maga a felperes is megérkezett egy külön autóval, melyben ketten ültek. Ezt követően a felperes elmondta a beszédét, melyet az első sorból hallgatott végig. Ezután fényképezésre került sor és éppen személy3 fotózkodott a felperessel, amikor a felperes egy vizespalackra lépett, ami miatt nekidőlt egy kirakatnak, de rögtön vissza is nyerte az egyensúlyát. A palackot onnan elvitték, majd maga is készített a felperessel egy selfie-t. Ezt követően a felperes elkészönt és távoztak a helyszínről. A tanú nem érezte ittasnak a felperest, nem érzett alkoholszagot rajta. A gépjárművet a felperes vezette.

[7] tanú2 tanú szintén ott volt, amikor a felperes megérkezett és nem látta, illetve nem is érezte a felperesen, hogy ittas lenne. Azt nem látta, amikor a felperes megbotlott a vizespalackban, ugyanakkor felperes kezében érkezésekor volt egy vizespalack, ami kifogyott, és ezt a tanú cserélte ki neki egy teli vizespalackra.

[8] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése alapján azt állapította meg, hogy az alperesi cikk állításai nem felelnek meg a valóságnak, azokat az alperesek nem tudták hitelt érdemlően igazolni, illet a tényállás feltárása során nem lehetett megállapítani. Ténybeli alap nélkül pedig a felperesre vonatkozó negatív értékítéletet nem lehet tenni. Nem fogadta el az alperes azon érvelését, hogy a kifogásolt közlés a videófelvétel alapján tényekből levont okszerű következtetés, véleménynyilvánítás lenne, mivel a videó rövidege alapján nem állapítható meg, hogy a felperes ténylegesen dülöngélt-e. A felvételen pusztán annyi látszik, hogy a felperes megtántorodik, ebből pedig önmagában nem vonható le az a következtetés, hogy a felperes „hullarészeg” lett volna. A „dülöngél” kifejezés nem egyenlő egy hátra dőléssel, az nyilvánvalóan egy hosszabb folyamatot takar, aki dülöngél, az ide-oda dől és nem pusztán egyszeri alkalommal hátra dől. A felperes ittasságát a meghallgatott tanúk is egyértelműen cáfolták, mint ahogyan az a tény is, hogy a felperes a rendezvényre gépjárművel érkezett és onnan azzal is távozott, azt ő maga vezette. tanú1 tanú vallomása pedig alátámasztotta azt a felperesi állítást, mely szerint a felperes egy vizespalackban botlott meg mielőtt a kirakatnak nekidőlt volna.

[9] Az elsőfokú bíróság a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdésében, 82. § (1) és (2) bekezdésében, 83. § (1) és (2) bekezdésében és 499. § (1) bekezdés második mondatában írtak alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

[10] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperesek éltek fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérték.

[11] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdésének c) és d) pontjaiban foglaltakra alapították.

[12] Fellebbezésük indokaként fenntartották az érdemi ellenkérelmükben foglaltakat, amely szerint a korábbi években a közéleti diskurzus tárgyát képezte a felperes esetleges túlzott alkoholfogyasztása. A felperes által sérelmezett közlés ezen előzmények és a cikkben szereplő videófélvétel alapján levont véleménynyilvánításnak, értékítéletnek tekinthető, erre tekintettel pedig helyreigazításra kötelezésnek nincs helye.

[13] Utalt a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.490/2021/4. számú ítéletében foglaltakra, miszerint „az Emberi Jogok Európai Bíróságának felfogása szerint amennyiben egy állítás igazságtartalma legalább részben ellenőrizhető, igazolható, akkor tényállításról van szó. A határeseteket az ún. értékítélettel terhelt tényállítások jelentik, az EJEB gyakorlata szerint azonban ezek is a véleményszabadság magas szintű védelmét élvezik. A véleményszabadság oltalma alatt állnak az erős, túlzó jellegű kritikát megfogalmazó és a polemikus stílusban megírt, ámde vékony ténybeli alapokon nyugvó értékítéletek is.”

[14] A perbeli esetben az értékítélet alapjául szolgáló vékony ténybeli alap megállapítható.

[15] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a II. rendű alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

[16] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló tényeket helyesen értékelve és a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megfelelően alkalmazva hozta meg ítéletét.

[17] Az alperesek által a fellebbezésben hivatkozott EJEB gyakorlat alapján sem következik az, hogy a perbeli ügyben a sérelmezett közlések értékítéletnek, véleménynyilvánításnak minősülnek. Jelen esetben olyan állításokról van szó, amelyek igazságtartalma ellenőrizhető, igazolható. Az I. rendű alperes nem latolgatás szintjén kezelte az ittas állapotát, hanem a cikkének egésze ezen állításról szólt, amit az I. rendű alperes a kivágott 3 másodperces videórészlettel igyekezett alátámasztani.

[18] A kivágott 3 másodperc azonban nem alkalmas annak alátámasztására, igazolására, de még vélemény megformálására sem, hogy ittas volt, „hullarészegen dülöngélt” a kampányeseményen.

[19] Bár a bizonyítási teher alapvetően az I. rendű alperesen volt, a per folyamán bizonyította az állítás ellenkezőjét.

[20] A tanúk beszámoltak arról, hogy vele az eseményen találkoztak, viselkedését látták, beszédét hallották, vele fotókat készítettek, látták, ahogyan gépkocsiját maga vezetve távozik az eseményről, a helyszínen lévő, a rendezvény biztonságára ügyelő rendőrök sem észleltek ittasságot rajta.

[21] A tanúk beszámoltak arról, hogy a videón kivágott megbotlást az egyik ásványvizes üveg okozta, amely a földön hevert és amelyet az emberekkel való kommunikációja, fényképezkedés közben nem vett észre, arra rálépett, ettől megbotlott. Mindezt a videó helyszínen tartózkodó készítőjének is észlelnie kellett.

[22] Nem alapos ezért az alperesek arra való hivatkozása sem, hogy „közéleti diskurzus tárgyát képezte az esetleges túlzott alkoholfogyasztása”, ugyanis ezek a megszólalások gerjesztett, hamis közlések voltak a múltban is, amelyekkel kapcsolatban korábban is indított és nyert meg peres eljárásokat. Az ilyen cikkek is közrehatnak abban, hogy ez a hamis hír tovább terjedjen, még inkább megragadjon az emberek fejében és az már kevésbé fog tudatosulni a társadalomban, hogy ezek a hírek valótlanok voltak.

[23] Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.657/2018/8. számú ítéletében kifejtettekre.

[24] Előadása szerint a videórészletet sem fenntartásokkal kezelte az I. rendű alperes, hanem állításának bizonyítékaként hivatkozott rá, ezzel is azt a tartalmat erősítve az olvasókban, hogy a cikk közlése valós, olyannyira, hogy még felvétel is van róla. Ekként – a cikket átlagolvasói mércével értékelve – az írás tényszerűen azt állítja, hogy hullarészeg volt az eseményen.

[25] A cikk tartalmával ezért ellentétes is az alperesek jelen perben kifejtett álláspontja, hiszen míg a cikkben az I. rendű alperes tett egy tényállítást, amit a videórészlettel kívánt bizonyítani, addig a perben már az alperesek éppen ennek

ellenkezőjével védekeznek, miszerint van egy videórészlet, amely alapján vonták le következtetésként a sérelmezett közlést.

[26] A társadalomnak nem fűződik érdeke a hamis hírek terjesztéséhez, a valótlan tényállításokat még közéleti szereplőként sem köteles túrni.

[27] Az alperesek fellebbezése nem megalapozott.

[28] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, így – az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.

[29] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi jognak megfelel, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés nem vonható le, felülmérlegelésnek nincs helye. Erre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[30] Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályi rendelkezéseket teljeskörűen ismertette, azokra a Fővárosi Ítéltábla csupán visszaütal.

[31] A fellebbezésben írtak alapján a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá.

[32] Egy közszereplő politikus alkoholhoz való viszonya közérdeklődésre tarthat számot, társadalmi vita tárgyát képezheti. A választópolgárok pártválasztását érdemben befolyásolni tudó politikus társadalmi megítélésére lényeges hatással lehet, ha olyan pletykák látnak napvilágot, miszerint „szeret a pohár fenekére nézni” és már a kampányrendezvényein is „hullarészegen” jelenik meg.

[33] A sajtónak jogában áll ezen pletykáknak utánajárni, megvizsgálni, hogy azoknak van-e valós ténybeli alapja, s amennyiben ilyenekre bukkan, jogosult a valós tényeket nyilvánosságra hozni. A valós tények alapján okszerű következtetések levonása is megengedett, a ténybeli alappal rendelkező vélemények – helyességüktől, helytelenségüktől függetlenül – sajtó-helyreigazítási igényt nem alapozhatnak meg. A vita igénye, a sajtó tényfeltáró tevékenysége sem vezethet azonban odáig, hogy egy cikk a rendelkezésre álló előzmények, adatok nélküli, valótlan tényeket állítson, vagy híreszteljen, hiszen ez esetben

már nem az ismert előzmények alapján állított, illetve feltételezett tények valósága a vita tárgya, hanem csupán a fel nem tárt előzmények, adatok alapján állított, így kellő valóságallappal nem rendelkező tények megvitatására van lehetőség.

[34] A felperest a Ptk. 2:44. §-ában, továbbá a 7/2014. (III. 7.) és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban foglaltak alapján a közérdeklődésre számot tartó ügyben kifejtett vélemények, kijelentések, a hitelességét megkérdőjelező megnyilvánulások vonatkozásában terhelő fokozottabb tűrési kötelezettségnek sem csak az emberi státuszt alapjaiban tagadó véleménynyilvánítások képezik korlátját, hanem a hamisnak bizonyult tényállítások is, amelyekkel szemben a véleménynyilvánítás szabadsága már csak akkor véd, ha a híresztelő nem tudott a hamisságról és a foglalkozása által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el.

[35] Az Alkotmánybíróság mércéje szerint ugyanis az értékítéletek és a személyes meggyőződést közvetítő vélemények mindaddig, amíg összefüggésben állnak a közügyekkel, attól függetlenül élvezik a véleményszabadság alkotmányos oltalmát, hogy helyes vagy helytelen, tetsző vagy nem tetsző, értékes vagy értéktelen gondolatokat tartalmaznak. Ezzel szemben a közügyeket érintő, ámde hamisnak bizonyult tényállításokat már csak abban az esetben oltalmazza a véleményszabadság, ha a tényt állító vagy híresztelő jóhiszemű volt. [7/2014. (III. 7.) AB határozat]

[36] Az Emberi Jogok Európai Bíróságának felfogása szerint amennyiben egy állítás igazságtartalma legalább részben ellenőrizhető, igazolható, akkor tényállításról van szó. A határeseteket az ún. értékítélettel terhelt tényállítások jelentik, az EJEB gyakorlata szerint azonban ezek is a véleményszabadság magas szintű védelmét élvezik. A véleményszabadság oltalma alatt állnak az erős, túlzó jellegű kritikát megfogalmazó és a polemikus stílusban megírt, ámde vékony ténybeli alapokon nyugvó értékítéletek is. Minél határozottabb, erősebb ugyanakkor egy értékítélet, annál szorosabb ténybeli kötődést kell mutatnia.

[37] Tényállítást tehát vélemény is tartalmazhat, hiszen a tények alapján tényekre vont következtetés is minősülhet véleménynek. Ebben az esetben azt kell vizsgálat tárgyává tenni, hogy vannak-e olyan valós tények, amelyek alapján a nyilatkozó kijelentéseit megtehetette. Vizsgálni azt kell tehát, hogy a valóságnak van-e olyan – akárcsak vékony – szelete, amely a tényre vont következtetést, mint véleményt megalapozottá teszi.

[38] A per tárgyát képező rövid írás már címében tényként közli az olvasókkal, hogy a felperes hullarészegen dülöngélt egy kampányrendezvényen, majd az írás még kétszer megismétli, hogy a felperes a támogatói előtt, fényes nappal, a kampányrendezvényén erősen ittas volt. A kijelentéseit egy igen rövid videórészletre alapítja, amelyen annyi látható, hogy a felperes egy szimpatizánsával való selfie-készítés közben megtántorodik és a mögötte lévő kirakat üvegének dől. A cikk semmilyen más körülményt nem tár fel, ami a tényállítás formájában megjelenő következtetés valóságát megalapozhatná. A sajtóközlemény nem feltételezésekbe bocsátkozik, nem is az olvasókra bízta, hogy az esetlegesen „gyanús”

körülményeket értékeljük, azok alapján következtetéseiket levonják, hanem a 3 másodperces felvétel alapján tényállításokat tesz.

[39] tanú1 és tanú2 tanúvallomása egyértelművé tette, hogy a felperes a rendezvényen nem volt ittas, amit alátámaszt az is, hogy gépjárművel érkezett és távozott, amelyet ő vezetett. tanú1 tanú megerősítette azt is, hogy a felperes az olvasók elé tárt rövid felvételen egy vizespalack miatt veszítette el az egyensúlyát.

[40] Tekintettel arra, hogy az alperesek – a PK 14. számú állásfoglalásban írt kötelezettségük ellenére – az igen erőteljes stílusban megfogalmazott kijelentéseik vékony ténybeli alapját sem tudták igazolni, az elsőfokú bíróság jogszerűen kötelezte az I. rendű alperest sajtó-helyreigazítás közzétételére.

[41] Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, a másodfokú eljárásban is teljes pervesztesek lettek. Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a II. rendű alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes részére a másodfokú eljárásban költségjegyzék benyújtásával érvényesített fellebbezési költség megfizetésére, annak összegét a költségjegyzékben megjelöltekkel egyezően állapítva meg.

[42] A II. rendű alperes köteles viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (2) bekezdés c) pontja, valamint 46. § (1) bekezdése alapján számított 48.000 forint fellebbezési illetéket is 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően.

Budapest, 2021. december 7.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Virág Csaba s.k.
bíró